



INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Družinski center mir,
zavod za pomoč družinam v stiski - Specializirana
psihosocialna pomoč žrtvam nasilja**

Ljubljana, maj 2023

Družinski center mir, zavod za pomoč družinam v stiski - Specializirana psihosocialna pomoč žrtvam nasilja

Naročnik: **MDDSZ**
Direktorat za socialne zadeve
Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

Skrbnica naloge pri naročniku: Gregor Majcen

Št. pogodbe: 2611-22-050015

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo**
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Skrbnik naloge pri izvajalcu: mag. Vid Žiberna

Naslov poročila: **Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Družinski center mir, zavod za
pomoč družinam v stiski - Specializirana psihosocialna pomoč
žrtvam nasilja**

Avtorji poročila: mag. Vid Žiberna
dr. Mateja Černič
dr. Liljana Rihter

Drugi sodelujoči: Katarina Jozić
Lara Kobal
Katja Krš
Pia Rožman

Št. delovnega poročila: IRSSV 28/2023

Datum izdaje poročila: 31. 5. 2023

Izdaja: 01

Kopije: skrbnik naloge na MDDSZ
skrbnik pogodbe na MDDSZ
arhiv IRSSV
prosti izvodi z dovoljenjem naročnika

Odgovorna oseba: mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

Seznam najpogosteje uporabljenih kratic

AS	aritmetična sredina
CSD	center za socialno delo
EUR	Evro
IRSSV	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
JVSP	javni verificirani socialnovarstveni programi
KC	krizni center
MAX	najvišja podana vrednost (odgovor)
MD	Materinski dom
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MIN	najmanjša podana vrednost (odgovor)
N	število odgovorov (uporabnikov)
RS	Republika Slovenija
SD	standardni odklon
SVP	socialno varstveni program/i
VH	varna hiša

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Besedilo ni lektorirano.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	8
2	USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV	9
	2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji.....	9
	2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov	10
3	USPEŠNOST PROGRAMA.....	11
4	UČINKOVITOST PROGRAMA.....	33
5	OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA	34
	5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa	34
	5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje.....	34
	5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike	35
	5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo.....	35
	5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov.....	35
	5.6 Ocena tveganja - ostalo	35
6	TRAJNOST PROGRAMA	36
7	UGOTOVITVE IN PREDLOGI	38
8	VIRI IN LITERATURA.....	42

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje</i>	9
<i>Preglednica 2: Dodatni cilji programa</i>	10
<i>Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo</i>	11
<i>Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov</i>	11
<i>Preglednica 5: Izboljšana samopodoba (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 6: Splošno počutje (vprašalnik ob vstopu in izstopu)</i>	15
<i>Preglednica 7: Osmišljanje stiske – dokumentacija za uporabnice</i>	15
<i>Preglednica 8: Psihične in fizične težave (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	16
<i>Preglednica 9: Zadovoljstvo s telesnim zdravstvenim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 10: Zadovoljstvo s psihičnim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 11: Zmanjšanje fizičnih in psihičnih posledic nasilja – dokumentacija za uporabnice</i>	17
<i>Preglednica 12: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	18
<i>Preglednica 13: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 14: Uporaba spletnih skupnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 15: Vključitev v socialno okolje – dokumentacija za uporabnice</i>	21
<i>Preglednica 16: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	21
<i>Preglednica 17: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	22
<i>Preglednica 18: Ureditev odnosov – dokumentacija za uporabnice</i>	23
<i>Preglednica 19: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	24
<i>Preglednica 20: Zadovoljstvo z lastno varnostjo – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	25
<i>Preglednica 21: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	25
<i>Preglednica 22: Prepoznavanje in ustavitev nasilja – dokumentacija za uporabnice</i>	26
<i>Preglednica 23: Zadovoljstvo s programom (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	27

Preglednica 24: Osebnostne značilnosti uporabnic – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	28
Preglednica 25: Zaposlitveni status (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)	28
Preglednica 26: Urejanje zadev pred različnimi organi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)	29
Preglednica 27: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)	30
Preglednica 28: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)	30
Preglednica 29: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	32
Preglednica 30: Učinkovitost rabe programskih virov	33
Preglednica 31: Financiranje programa	34
Preglednica 32: Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki	34
Preglednica 33: Postopki	35
Preglednica 34: Dostopnost programa za uporabnike	36

KAZALO SLIK

Slika 1: Psihične in fizične težave (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	16
Slika 2: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	18
Slika 3: Uporaba spletnih skupnosti v različne namene (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	20
Slika 4: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	22
Slika 5: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	24
Slika 6: Seznanjanje uporabnic s pravicami, zakonodajo in drugimi organizacijami (dokumentacija o uporabnikih, v %).	31

1 UVOD

V poročilu predstavljamo ugotovitve analize podatkov programa Specializirana psihosocialna pomoč žrtvam nasilja, ki ga je izvajal Družinski center mir, zavod za pomoč družinam v stiski, za obdobje od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021.

Ugotovitve prikazujemo po posameznih sklopih kriterijev evalviranja:

- ustreznost ciljev za reševanje problemov posameznih skupin;
- uspešnost programa;
- učinkovitost izvedenega programa;
- ocena tveganja za izvedbo programa;
- trajnost programa.

Nekatere ugotovitve podajamo v obliki ocen, druge, kjer kvantitativno ocenjevanje ni smiselno, pa podajamo opisno. Za ocenjevanje uporabljamo lestvico od 0 (popolnoma neustrezno) do 6 (popolnoma ustrezno). Oznaka n.p. pomeni, da iz organizacije o danem vidiku nismo dobili podatka in oznaka n.o., da vidika ne ocenjujemo, ker ocena ni relevantna za dani program oz. program ocenjujemo zgolj opisno.

Pri posameznih dimenzijah kriterijev, ki jih ocenjujemo številčno, podajamo tudi vsote, deleže, koeficiente, ki nam služijo kot osnova za ocenjevanje. Ocenjevalni listi za posamezno skupino programov oz. posamezni program so priloženi na koncu splošnega dela poročila.

Na koncu poročila podajamo ključne ugotovitve in predloge za delovanje obravnavanega programa.

2 USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV

Ugotovitve v tem poglavju prikazujemo v dveh točkah. V prvi so podane osnovne informacije o ciljih programa. V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov. Cilje za programe svetovalnic s področja preprečevanja nasilja smo oblikovali skupaj z izvajalci programov omenjenega področja in predstavniki MDDSZ, končno verzijo pa je potrdil tudi naročnik (MDDSZ). V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med dogovorjene cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

V drugi točki podajamo ugotovitve glede ustreznosti ciljev programa za reševanje problemov posameznih skupin uporabnikov po naslednjih dimenzijah: primernost formulacije ciljev in ustreznost ciljev glede na tip programa. Ugotovitve podajamo opisno.

2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji

V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili skupaj z izvajalci programov.

Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje

Skupni cilji, predvideni za programe svetovalnic s področja preprečevanja nasilja	Da/Ne/Delno
Izboljšanje samopodobe	da
Zmanjšanje fizičnih in psihičnih simptomov, ki so posledica nasilja	da
Povečanje socialne vključenosti in krepitev socialne mreže uporabnika	da
Okrepitev starševske vloge pri uporabnikih, ki so tudi starši /vzpostavitev varnega okolja za uporabnika in njegove otroke	da
Prekinitev in umik iz nasilnega odnosa, prepoznanje nasilja	da
Zadovoljstvo uporabnika (ocena programa)	da
Pridobivanje socialnih spretnosti	da
Aktivna vključitev in vrnitev na trg dela	ne
Boljša informiranost glede pravic/večja suverenost pri postopkih pred različnimi organi	da

Aktualni cilji obravnavanega programa se skoraj v celoti pokrivajo s cilji, ki smo določili skupaj z izvajalci programov, le dikcije so nekoliko drugačne in cilju aktivna vključitev in vrnitev na trg dela v programu ne sledijo več.

V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med dogovorjene cilje z izvajalci programov, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

Preglednica 2: Dodatni cilji programa

Dodatni cilji
/

Izvajalci programa niso navedli nobenega dodatnega cilja, ki ne sodi v nabor ciljev, ki smo jih določili skupaj z izvajalci programov.

2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Primernost formulacije ciljev:

Cilji programa so ustrezno definirani, izjema je cilj pomoč in podpora uporabnikom/cam v postopkih za zaščito žrtve, ki je formuliran bolj kot postopek.

Ustreznost ciljev glede na tip programa:

Cilji so ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

3 USPEŠNOST PROGRAMA

V programih svetovalnic s področja nasilja merimo doseganje posameznih skupnih ciljev z naslednjimi vprašalniki: Vprašalnik za uporabnice ob vstopu v program, Vprašalnik za uporabnice ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa in Dokumentacija za uporabnice. Doseganje ciljev pa merimo tudi preko podatkov iz Dokumentacije o programu ter Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila za skupino programov s področja varnih hiš, zavetišč, zatočišč in materinskih domov ter drugih programov s področja preprečevanja nasilja, ki so nam jih posredovali izvajalci.

Obravnavani program **Specializirana psihosocialna pomoč žrtvam nasilja** izvajalca **Družinski center MIR, zavod za pomoč družinam v stiski** je oddal 51 izpolnjenih vprašalnikov (od tega 15 dokumentacij za uporabnice, 21 vprašalnikov ob vstopu v program, 14 vprašalnikov ob evalvaciji/izstopu in eno dokumentacijo o programu). V program je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 24 rednih različnih uporabnikov.

V analizo smo zajeli 51 prejetih vprašalnikov in dokumentacij za uporabnike (100 %), kar prikazujemo v Preglednici 3.

Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo

Dokumentacija za uporabnice	15
Vprašalnik ob vstopu	21
Vprašalnik ob evalvaciji oz. izstopu	14
Dokumentacija o programu	1
Skupaj	51
Skupaj: Vstop in evalvacija/izstop za isto uporabnico (upoštevajoč zgolj identične šifre uporabnic)	14

* Če smo prejeli več evalvacijskih/izstopnih vprašalnikov posamezne uporabnice, smo upoštevali zgolj zadnjega.

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V spodnji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne kriterije za program. Za vsak cilj podajamo številčno oceno in pod preglednico še analizo podatkov, kjer so podrobneje razvidni posamezni elementi ocenjevanja doseganja posameznega cilja (Preglednica 4).

Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov

Skupni cilji	Ocena
Izboljšanje samopodobe	5
Zmanjšanje fizičnih in psihičnih simptomov, ki so posledica nasilja	5
Povečanje socialne vključenosti in krepitev socialne mreže uporabnika	3
Okrepitev starševske vloge pri uporabnikih, ki so tudi starši /vzpostavitev varnega okolja za uporabnika in njegove otroke	4
Prekinitev in umik iz nasilnega odnosa, prepoznanje nasilja	5
Zadovoljstvo uporabnika (ocena programa)	6
Pridobivanje socialnih spretnosti	4
Aktivna vključitev in vrnitev na trg dela	n.o.
Boljša informiranost glede pravic/večja suverenost pri postopkih pred različnimi organi	5

Analiza vprašalnikov

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V zgornji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne cilje za program.

Omejitve pri analizi vprašalnikov:

- skupno število odgovorov ni vedno enako številu vprašalnikov, saj vsi anketiranci niso vedno odgovarjali na vsa vprašanja;
- v analizo smo vključili različne vprašalnike, ki smo jih v času od uvedbe spreminjali in dopolnjevali, zato nismo vseh vprašanj zajeli pri vseh tipih vprašalnikov;
- nekateri vprašalniki so pomanjkljivo izpolnjeni; kljub temu, da so imeli uporabniki povsod možnost označiti odgovor 98 (ne vem) in 99 (ne morem odgovoriti), na nekatera vprašanja niso odgovorili, večinoma pa nismo morali razbrati, ali je uporabnik vprašanje spregledal ali se določeno vprašanje uporabniku ni zdelo relevantno ali pa morda na vprašanje ni znal odgovoriti;
- pri cilju številka 6, kjer so izvajalke vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, smo pri ugotavljanju statistično značilnih razlik uporabili zadnji podatek, ki so ga zabeležile izvajalke, in ne nujno podatka ob izstopu;
- pri predstavitvi opisnih statistik uporabljamo izračunana povprečja na vseh enotah; kjer imamo izračune t-testa za dva odvisna vzorca (pri spremenljivkah z normalno porazdelitvijo) ali Wilcoxonov test (pri spremenljivkah, kjer porazdelitev ni normalna), je potrebno upoštevati, da smo pri izračunu upoštevali zgolj enote, za katere imamo identične šifre tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji/izstopu iz programa, kar pomeni, da je skupno število enot lahko manjše, nekoliko pa se spremenijo tudi povprečja za zgolj te enote. Povprečij, izračunanih na manjšem številu enot, v poročilu ne predstavljamo.

Pojasnila pri interpretacijah rezultatov:

- pri interpretacijah rezultatov prikazujemo deleže (v odstotkih) ali povprečne vrednosti. Pri primerjavi med vstopom in evalvacijo/izstopom so deleži ali povprečne vrednosti lahko predstavljeni v oklepajih (npr. 4,20 oz. 4,30), prva številka vedno pomeni delež ali povprečno vrednost ob vstopu v program, druga številka pa ob evalvaciji/izstopu iz programa;
- s črko p označujemo statistično značilnost;
- pri ocenjevanju upoštevamo statistično značilne razlike pri vsaj 5-odstotni stopnji značilnosti.

Cilj 1: Izboljšanje samopodobe

Z vprašalniki ob vstopu ter ob evalvaciji/izstopu smo preverjali odnos uporabnic do samih sebe. Uporabnice so izbrane trditve vrednotile na lestvici od 1 do 5 (1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – se niti ne strinjam, niti strinjam, 4 – se strinjam, 5 – popolnoma se strinjam).

Med vključenostjo v program je pri uporabnicah pri večini postavk (6 od 8) prišlo do statistično značilnih sprememb v odnosu do samih sebe.

Najbolj se je izboljšalo zadovoljstvo s samo seboj (dvig ocene iz 3,00 ob vstopu na 4,07 ob izstopu). Sledi povečanje občutka lastne vrednosti (dvig ocene iz 3,52 na 4,07), prepoznanje svojih dobrih lastnosti (dvig ocene iz 3,23 na 3,71), pozitivno mnenje o sebi (dvig ocene iz 3,20 na 3,61) ter prepričanje, da lahko stvari opravijo enako dobro kot večina drugih (dvig ocene iz 3,47 na 3,71).

Hkrati se je zmanjšal občutek lastne nekoristnosti (padec ocene iz 3,52 ob vstopu na 2,50 ob izstopu) ter pomanjkanje ponosa (padec ocene iz 3,15 na 2,28) in samospoštovanja (padec ocene iz 3,71 na 3,14).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko »izboljšana samopodoba – pozitivne oz. negativne trditve«, in sicer tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in jih delili s številom indikatorjev. Strinjanje s pozitivnimi trditvami se je po vstopu v program zvišalo iz 3,28 na 3,83, strinjanje z negativnimi trditvami pa je upadlo iz 3,46 na 2,46. Z vključitvijo v program je tako pri uporabnicah prišlo do statistično značilno izboljšane samopodobe in odnosa do sebe.

Preglednica 5: Izboljšana samopodoba (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Vreden sem vsaj toliko kot drugi.	21	1	5	3,52	1,167	14	3	5	4,07	0,474	0,013 **
Imam vrsto dobrih lastnosti.	21	2	5	3,23	0,943	14	3	4	3,71	0,468	0,007 ***
Stvari lahko opravi enako dobro kot večina drugih.	21	2	5	3,47	0,679	14	3	5	3,71	0,611	0,046 **
Ne morem biti ponosen na veliko stvari.	20	2	4	3,15	0,875	14	1	3	2,28	0,611	0,046 **
O sebi imam pozitivno mnenje.	20	2	5	3,20	0,951	13	3	4	3,61	0,506	0,058
Na splošno sem zadovoljen sam s seboj.	20	2	4	3,00	0,648	13	4	5	4,07	0,277	0,002 ***
Lahko bi se bolj spoštoval.	21	2	5	3,71	0,717	14	2	4	3,14	0,534	0,052
Od časa do časa se počutim nekoristno.	21	2	5	3,52	1,030	14	1	4	2,50	0,759	0,031 **
Izboljšana samopodoba – pozitivne trditve	21	1,8	4,8	3,28	0,877	14	3,2	4,6	3,83	0,467	/
Izboljšana samopodoba – negativne trditve.	21	2	4,6	3,46	0,874	14	1,3	3,6	2,46	0,634	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Ob vstopu in izstopu iz programa smo preverjali tudi raven in spremembe splošnega počutja uporabnic. Uporabnice so na lestvici od 1 do 5 (1 – zelo slabo, 2 – slabo, 3 – ne slabo, ne dobro, 4 – dobro, 5 – zelo dobro) ocenjevale svoje splošno počutje.

Pokazalo se je, da se je raven splošnega počutja uporabnic po vstopu v program statistično značilno izboljšala – dvig ocene iz 2,95 ob vstopu na 4,07 ob izstopu.

Preglednica 6: Splošno počutje (vprašalnik ob vstopu in izstopu)

	vstop					evalvacija oz. izstop					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako se počutite na splošno?	21	1	4	2,95	0,804	14	4	5	4,07	0,267	0,002 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

V povprečju je pri uporabnicah prišlo do precejšnjih sprememb na bolje saj povprečna ocena znaša 4,46, pri 14 od 15 uporabnic (93,3 %) pa je bila podana bodisi ocena 4, bodisi ocena 5.

Preglednica 7: Osmišljanje stiske – dokumentacija za uporabnice

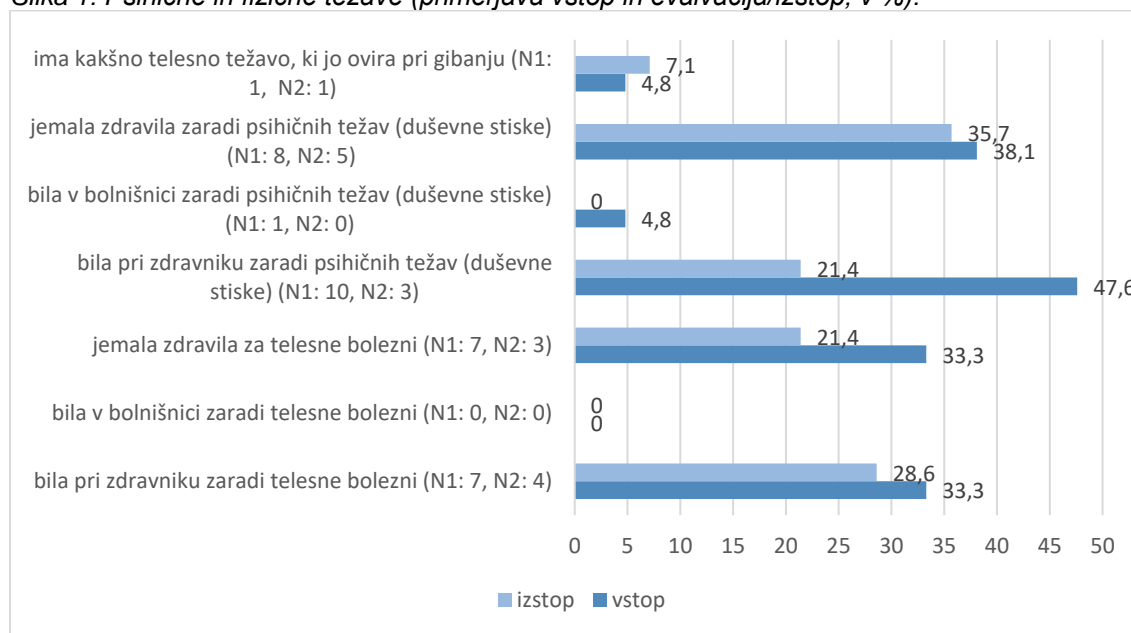
	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Osmišljanje, ovrednotenje stiske	15	3	5	4,46	0,639

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 2: Zmanjšanje fizičnih in psihičnih simptomov, ki so posledica nasilja

Uporabnice so ob vstopu v program ter ob evalvaciji/izstopu poročale, ali so imele kakšne fizične ali psihične težave. Stanje se po vstopu v program na splošno ni bistveno spremenilo. Ob evalvaciji oz. izstopu je še največ uporabnic (pet oseb oz. 35,7 %) jemalo zdravila zaradi psihičnih težav ali bilo pri zdravniku zaradi telesne bolezni (štiri osebe oz. 28,6 %). Dobra petina uporabnic (tri osebe oz. 21,4 %) je jemala zdravila zaradi telesne bolezni ali bila pri zdravniku zaradi psihičnih težav.

Slika 1: Psihične in fizične težave (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).



Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 8: Psihične in fizične težave (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Bila pri zdravniku zaradi telesne bolezni	14	1,000
Bila v bolnišnici zaradi telesne bolezni	14	/
Jemala zdravila zaradi telesne bolezni	14	0,250
Bila pri zdravniku zaradi psihičnih težav	14	0,125
Bila v bolnišnici zaradi psihičnih težav	14	1,000
Jemala zdravila zaradi psihičnih težav	14	1,000
Ima kakšno telesno težavo, ki jo ovira pri gibanju	14	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Nadalje so tako ob vstopu kot ob evalvaciji podale ocene zadovoljstva s svojim telesnim in psihičnim stanjem, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – zelo nezadovoljna, 2 – nezadovoljna, 3 – niti zadovoljna, niti nezadovoljna, 4 – zadovoljna, 5 – zelo zadovoljna).

Tako zadovoljstvo s telesnim zdravstvenim stanjem kot zadovoljstvo s psihičnim zdravstvenim stanjem se je po vstopu v program statistično značilno izboljšala, in sicer je ocena zadovoljstva narasla iz 3,25 na 4,00 (telesno stanje) oz. iz 2,50 na 3,85 (psihično stanje).

Preglednica 9: Zadovoljstvo s telesnim zdravstvenim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako zadovoljni ste s svojim telesnim zdravstvenim stanjem?	20	1	4	3,25	0,850	14	3	5	4,00	0,554	0,016 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Preglednica 10: Zadovoljstvo s psihičnim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako zadovoljni ste s svojim psihičnim stanjem?	20	1	4	2,50	0,888	14	3	4	3,85	0,363	0,002 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

V povprečju je pri uporabnicah pri vseh postavkah prišlo do določenih sprememb na bolje; najbolj sta se izboljšali sposobnost prepoznavanja osnovnih potreb in fizične skrbi zase (4,00) ter prevzemanje odločitev in odgovornosti za duševno in fizično zdravje (4,00), nekoliko pa se je izboljšalo tudi sprejemanje in zdravljenje bolezni ter skrbi za zdravje (3,90).

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko zmanjšanje fizičnih in psihičnih posledic nasilja, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 3,96.

Preglednica 11: Zmanjšanje fizičnih in psihičnih posledic nasilja – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Sprejemanje in zdravljenje bolezni ter skrbi za zdravje.	10	3	5	3,90	0,567
Sposobnost prepoznavanja osnovnih potreb in fizične skrbi zase.	15	3	5	4,00	0,534
Prevzemanje odločitev in odgovornosti za duševno in fizično zdravje.	15	3	5	4,00	0,654
Zmanjšanje fizičnih in psihičnih posledic nasilja	13	3	5	3,96	0,585

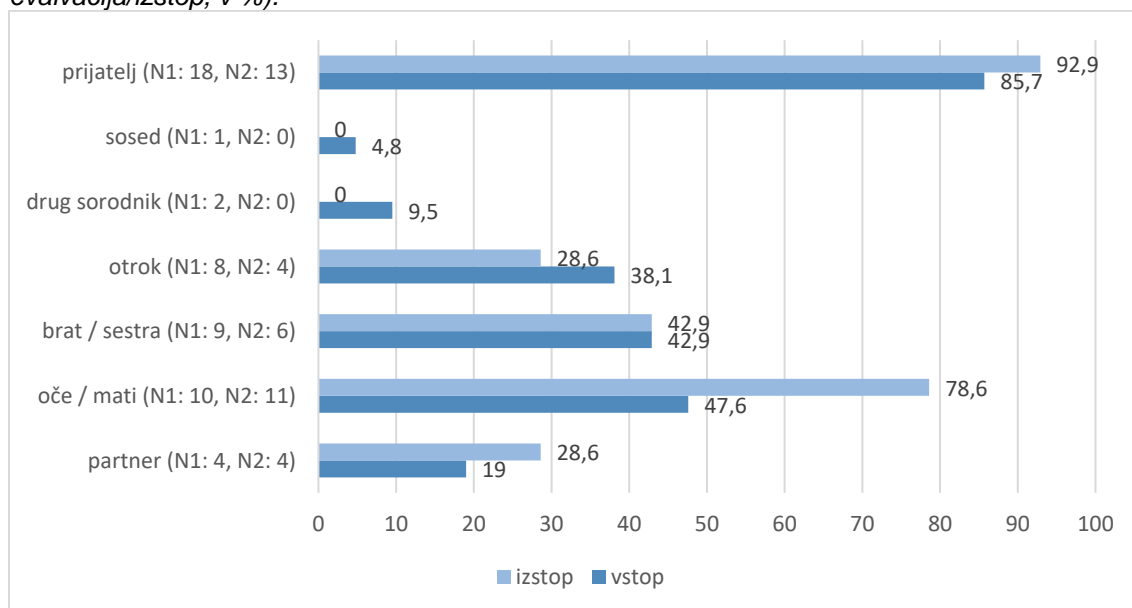
Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 3: Povečanje socialne vključenosti in krepitev socialne mreže uporabnika

Uporabnice so ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu označile, ali se z naštetimi osebami (partner, oče/mati, brat/sestra, otrok, drug sorodnik, sosed, prijatelj) lahko pogovarjajo o osebnih stvareh.

Podatki kažejo, da so se uporabnice obravnavanega programa ob vstopu v program o osebnih stvareh najpogosteje pogovarjale s prijatelji (18 oseb oz. 85,7 %) ter s starši (10 oseb oz. 47,6 %) in sorojenci (devet oseb oz. 42,9 %). Ob evalvaciji je bila situacija podobna – uporabnice so se največ pogovarjale s prijatelji (13 oseb oz. 92,9 %), starši (11 oseb oz. 78,6 %) in sorojenci (šest oseb oz. 42,9 %). Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih razlik.

Slika 2: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).



Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 12: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
partner	14	1,000
oče / mati	14	0,500
brat / sestra	14	1,000
otrok	14	0,250
drug sorodnik	14	1,000
sosed	14	1,000
prijatelj	14	0,500

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Na osnovi danih podatkov smo izračunali sestavljeno spremenljivko, ki prikazuje število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh.

Rezultati kažejo, da so imele uporabnice tako ob vstopu kot ob evalvaciji v povprečju na voljo dve do tri osebe, s katerimi so se lahko pogovarjale o osebnih stvareh.

Preglednica 13: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Velikost mreže	21	1	5	2,47	1,123	14	1	4	2,71	0,994	0,666

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so ob vstopu in evalvaciji ocenjevale tudi to, kako pogosto uporabljajo spletne skupnosti za različne namene. Intenziteto uporabe so izrazile na lestvici od 1 do 5 (1 – nikoli, 2 – enkrat na mesec, 3 – vsakih nekaj tednov, 4 – večkrat na teden, 5 – vsak dan).

Intenziteta in način rabe se v času vključenosti v program ni bistveno spreminjal. Uporabnice so spletne skupnosti v največji meri uporabljale za medsebojno izmenjavo koristnih informacij (večkrat tedensko jih je na tak način uporabljalo 57,1 % uporabnic ob vstopu oz. 71,4 % uporabnic ob izstopu) ter za ohranjanje stikov z družinskimi člani in prijatelji (uporaba večkrat tedensko – 57,1 % uporabnic ob vstopu oz. 64,3 % uporabnic ob izstopu).

Preglednica 14: Uporaba spletnih skupnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

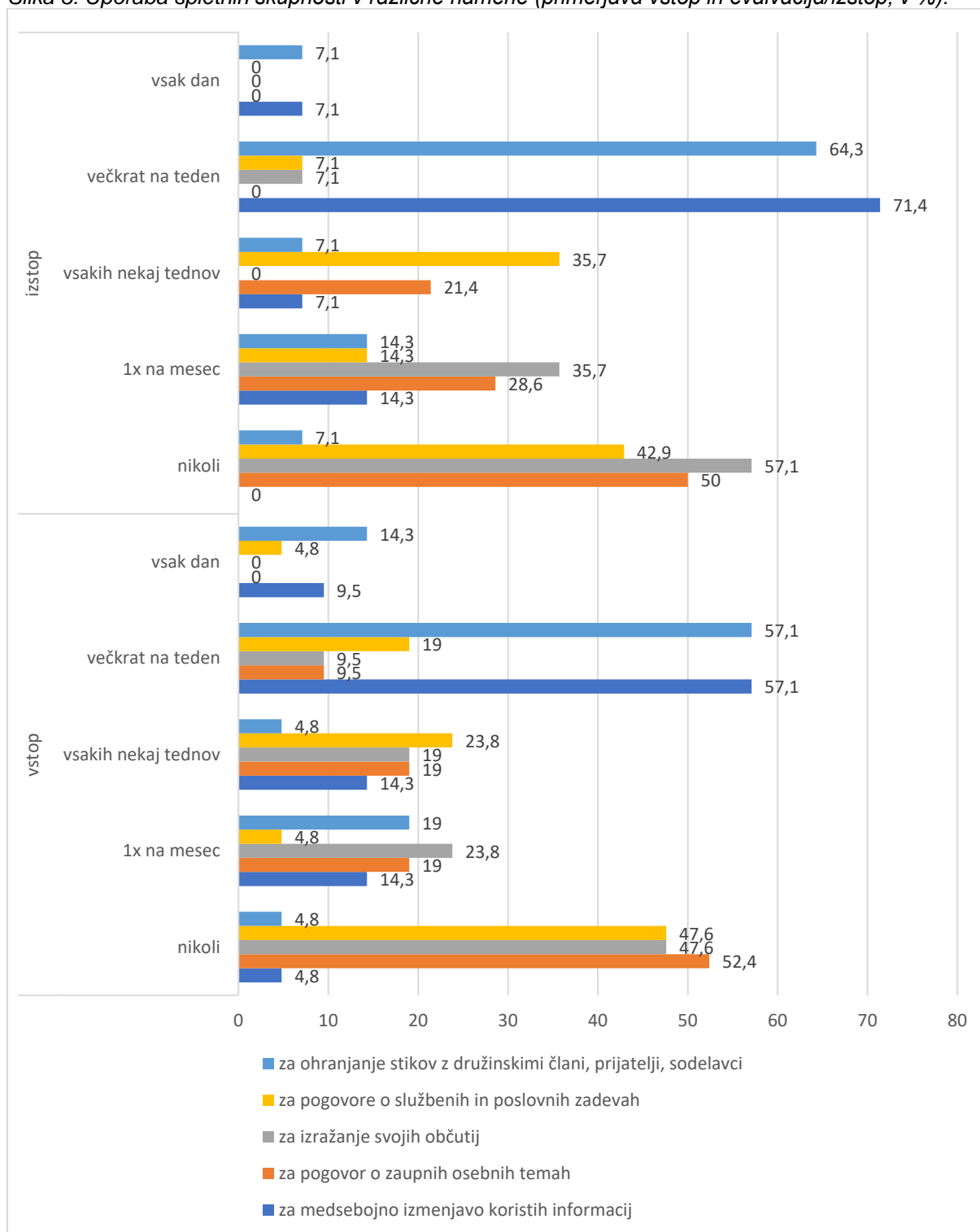
	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Za medsebojno izmenjavo koristnih informacij	21	1	5	3,52	1,030	14	2	5	3,71	0,825	0,102
Za pogovor o zaupnih osebnih temah	21	1	4	1,85	1,062	14	1	3	1,71	0,825	0,655
Za izražanje svojih občutij	21	1	4	1,90	1,044	14	1	4	1,57	0,851	0,131
Za pogovore o službenih in poslovnih zadevah	21	1	5	2,28	1,383	14	1	4	2,07	1,071	0,059
Za ohranjanje stikov z družinskimi člani, prijatelji, sodelavci	21	1	5	3,57	1,121	14	1	5	3,50	1,091	0,564

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Slika 3: Uporaba spletnih skupnosti v različne namene (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).



Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

V povprečju je pri uporabnicah na področju vključitve v socialno okolje in vzpostavitve socialne mreže situacija tudi po vstopu v program ostala na podobni ravni (povprečna ocena 3,33).

Preglednica 15: Vključitev v socialno okolje – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Vključitev v socialno okolje, vzpostavljanje socialne mreže.	12	3	4	3,33	0,492

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 4: Okrepitev starševske vloge pri uporabnikih, ki so tudi starši ter vzpostavitev varnega okolja za uporabnika in njegove otroke

V spodnji preglednici pa predstavljamo opisne statistike zadovoljstva z odnosi s posameznimi osebami ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu.

Če primerjamo podatke ob vstopu in evalvaciji/izstopu, ugotovimo, da je po vstopu v program pri uporabnicah prišlo do statistično značilnih razlik (izboljšanja) le pri odnosih z otroki (dvig ocene iz 3,94 ob vstopu na 4,33 ob izstopu), ravni zadovoljstva z ostalimi odnosi pa so ostale na podobni ravni. Tako so bile ob evalvaciji oz. izstopu uporabnice najbolj zadovoljne z odnosi s prijatelji (4,58), sorojenci (4,09) in starši (3,92).

Preglednica 16: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Partner	14	1	4	1,92	1,071	7	1	4	2,85	1,214	0,102
Oče / mati	18	1	5	3,22	1,308	13	3	4	3,92	0,277	0,102
Brat / sestra	15	1	5	3,73	1,162	11	3	5	4,09	0,700	0,096
Otrok	18	2	5	3,94	0,725	12	4	5	4,33	0,492	0,021 **
Drug sorodnik	14	1	4	3,35	0,841	11	3	4	3,36	0,504	0,180
Sosed	14	2	5	3,78	0,699	8	3	4	3,37	0,517	0,157
Prijatelj	19	3	5	4,42	0,606	12	4	5	4,58	0,514	0,564

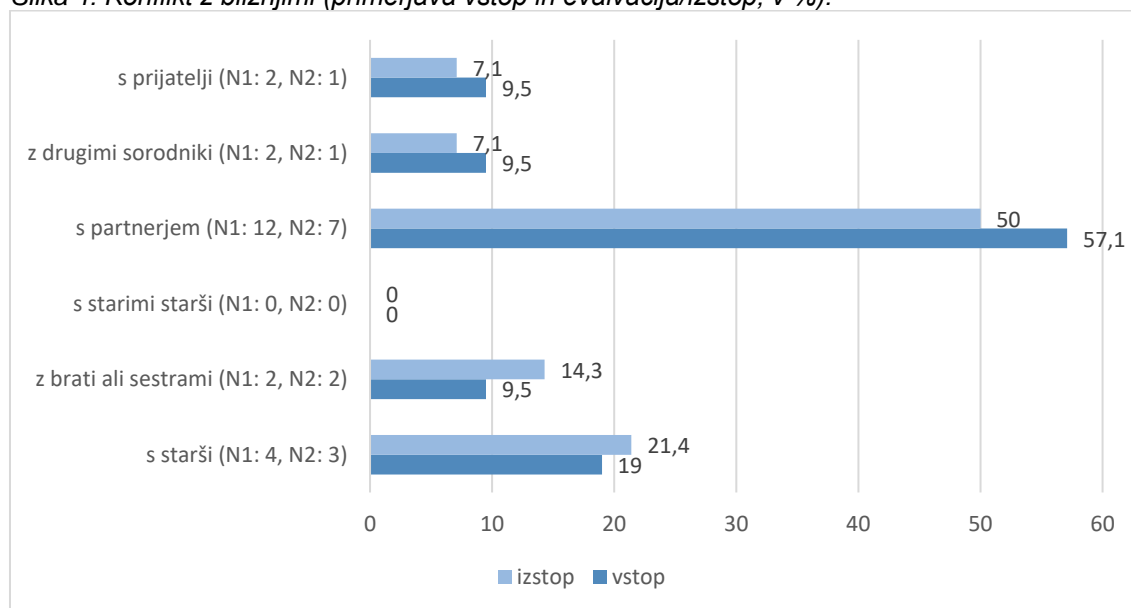
Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. Opisne statistike, prikazane v tabeli, so izračunane na vseh veljavnih enotah.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Upabnice so označile tudi, ali so bile v času pred ali po vstopu v program v konfliktu s katero izmed izbranih oseb. Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih razlik. Ob evalvaciji oz. izstopu so bile uporabnice v največji meri v konfliktih s parterji (sedem oseb oz. 50,0 %). Petina uporabnic (tri osebe oz. 21,4 %) je bila v konfliktih s starši, šestina (dve osebi oz. 14,3 %) pa s sorojenci.

Slika 4: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).



Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 17: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Oče / mati	14	1,000
Brat / sestra	14	1,000
Stari starši	14	/
Partner	14	1,000
Drug sorodnik	14	1,000
Prijatelj	14	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

V povprečju je pri uporabnicah pri vseh postavkah prišlo do določenih sprememb na bolje, vendar pa le-te niso bile zelo izrazite oz. niso bile prisotne pri vseh uporabnicah. Najbolj se je izboljšalo opravljanje starševske vloge (4,08) ter sposobnost bolj funkcionalnih odnosov in empatije (4,06). Sledijo jasne vloge v družini (3,96), sposobnost vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov (3,93) ter preoblikovanje odnosov v družini (3,64). Do manjših izboljšav je prišlo tudi pri vzpostavljanju sodelovanja pri starševstvu (3,55) in ureditvi odnosov s širšo družino (3,54).

Iz obravnavanih indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko ureditev odnosov, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 3,82.

Preglednica 18: Ureditev odnosov – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Ureditev odnosov s širšo družino	11	3	4	3,54	0,522
Preoblikovanje odnosov v družini	14	3	4	3,64	0,497
Jasne vloge v družini, razmejitve, hierarhija	15	2,50	5	3,96	0,611
Vzpostavitev sodelovanja pri starševstvu	9	3	4	3,55	0,527
Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (kako zaznava in se odziva na spremembe otrok)	12	3	5	4,08	0,514
Sposobnost bolj funkcionalnih odnosov, sposobnost empatije	15	3	5	4,06	0,593
Sposobnost vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov	15	3	5	3,93	0,457
Ureditev odnosov	13	2,9	4,5	3,82	0,531

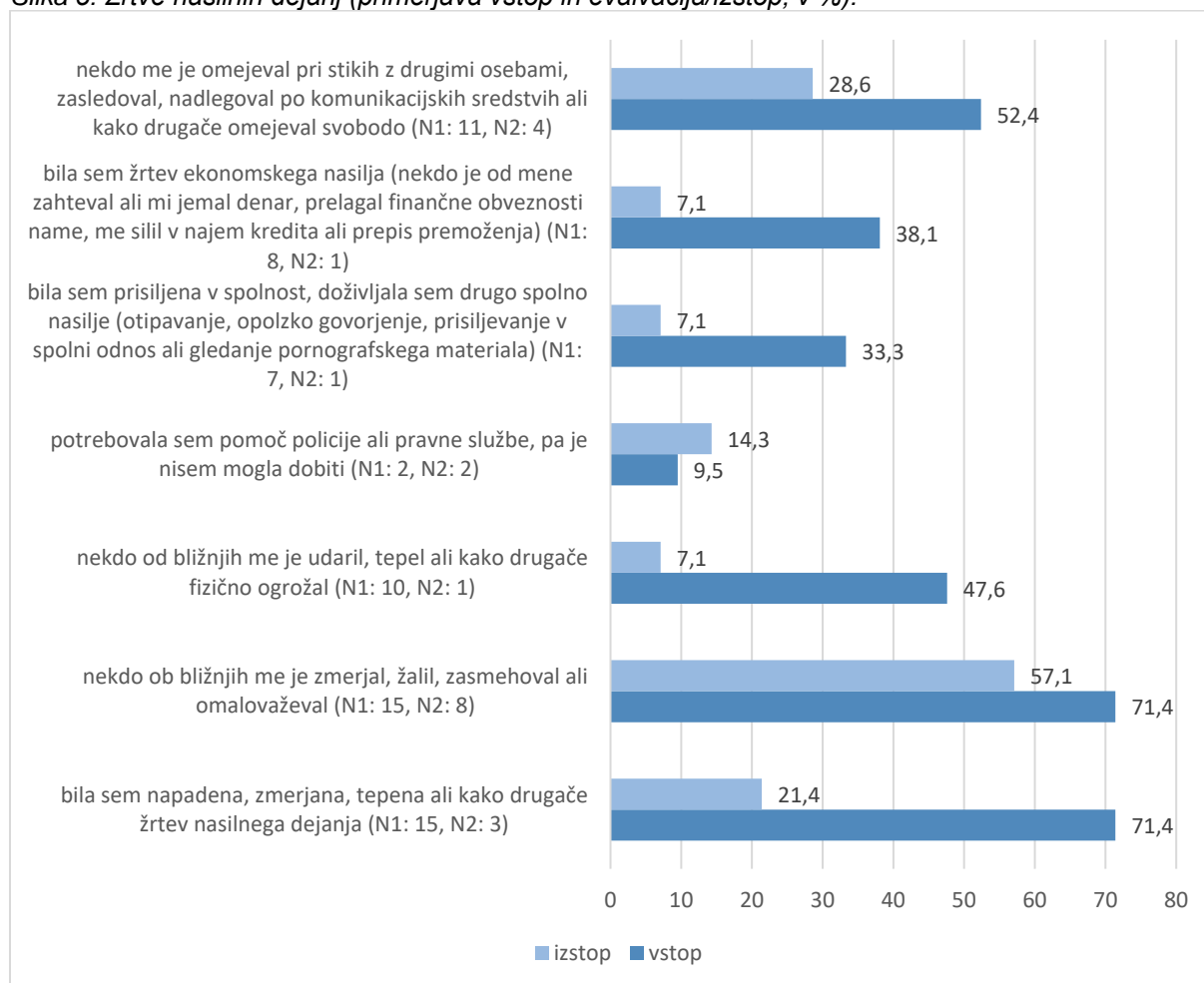
Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 5: Prekinitev in umik iz nasilnega odnosa ter prepoznavanje nasilja

Po vstopu v program sicer je prišlo do statistično značilnih razlik glede izpostavljenosti uporabnic nasilnim dejanjem – delež uporabnic, ki so bile žrtve nasilnega dejanja, se je zmanjšal iz 71,4 % (15 oseb) ob vstopu na 21,4 % (tri osebe) ob izstopu.

Prav tako se je znatno znižal delež uporabnic, ki so bile žrtve drugih oblik nasilja: tepeža in fizičnega ogrožanja s strani bližnjih (upad iz 47,6 % ob vstopu na 7,1 % ob izstopu), ekonomskega nasilja (upad iz 38,1 % na 7,1 %), spolnega nasilja (upad iz 33,3 % na 7,1 %), omejevanja stikov z drugimi (upad iz 52,4 % na 28,6 %) ter zmerjanja in žaljenja (upad iz 71,4 % na 57,1 %). Nekoliko pa se je povečal delež tistih uporabnic, ki so potrebovale pomoč policije ali pravne službe, pa je niso mogle dobiti (porast iz 9,5 % na 14,3 %).

Slika 5: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).



Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 19: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
bila sem napadena, zmerjana, tepena ali kako drugače žrtev nasilnega dejanja	14	0,008 ***
nekdo ob bližnjih me je zmerjal, žalil, zasmehoval ali omalovaževal	14	0,375
nekdo od bližnjih me je udaril, tepel ali kako drugače fizično ogrožal	14	0,125
potrebovala sem pomoč policije ali pravne službe, pa je nisem mogla dobiti	14	1,000
bila sem prisiljena v spolnost, doživljala sem drugo spolno nasilje (otipavanje, opolzko govorjenje, prisiljevanje v spolni odnos ali gledanje pornografskega materiala)	14	0,250
bila sem žrtev ekonomskega nasilja (nekdo je od mene zahteval ali mi jemal denar, prelagal finančne obveznosti name, me silil v najem kredita ali prepis premoženja)	14	0,063
nekdo me je omejeval pri stikih z drugimi osebami, zasledoval, nadlegoval po komunikacijskih sredstvih ali kako drugače omejeval svobodo	14	0,250

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatke ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Raven zadovoljstva z lastno varnostjo se je statistično značilno zvišala iz 2,80 ob vstopu na 3,71 ob izstopu.

Preglednica 20: Zadovoljstvo z lastno varnostjo – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako ste zadovoljni s svojo osebno varnostjo na splošno (se osebno počutite varno)?	21	1	4	2,80	0,813	14	2	5	3,71	0,726	0,008 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V vprašalniku ob evalvaciji/izstopu so uporabnice vrednotile več trditev, ki se nanašajo na pomoč programa pri reševanju njihovih težav, stiske, izboljšanja odnosov z bližnjimi, itd. (Ne)strinjanje s trditvami so izrazile na lestvici od 1 do 5 (1-splah se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam).

Uporabnice ocenjujejo, da so s pomočjo programa lahko prepoznale svojo stisko (4,78) in da jim je vključitev v program pomagala pri soočanju (4,78) in razreševanju (4,57) problemov, zaradi katerih so prišle. Prav tako pa jim je vključitev v program pomagala pri izboljšanju odnosov z otroki (4,41), starši (4,00) in partnerjem (3,33).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko pomoč programa pri reševanju težav tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,31.

Preglednica 21: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
S pomočjo programa sem lahko prepoznala svojo stisko.	14	4	5	4,78	0,425
S pomočjo programa sem začela urejati odnos s starši.	7	2	5	4,00	1,000
Vključitev v program mi je pomagala pri izboljšanju odnosov z otroki.	12	4	5	4,41	0,514
Vključitev v program mi je pomagala pri izboljšanju partnerskega oz. zakonskega odnosa.	6	2	4	3,33	0,816
Vključitev v program mi je pomagala pri soočanju s problemi, zaradi katerih sem prišla.	14	4	5	4,78	0,425
Vključitev v program mi je pomagala pri razreševanju problemov, zaradi katerih sem prišla.	14	4	5	4,57	0,513
Pomoč programa pri reševanju težav	11	3,3	4,8	4,31	0,615

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

V povprečju je pri uporabnicah pri vseh postavkah prišlo do sprememb na bolje. Najbolj se je izboljšala zmožnost prekinitve nasilja in zlorabe (4,66), poimenovanje in odkrivanje zlorab (4,60) ter izražanje in regulacija čutenj (4,20). Prav tako se je povečala lastna aktivnost uporabnic pri reševanju nastale situacije (4,06) ter prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (3,93).

Iz obravnavanih indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko prepoznavanje in ustavev nasilja, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,29, kar kaže na to, da je pri uporabnicah ob vključenosti v svetovalni proces v povprečju prišlo do sprememb na bolje.

Preglednica 22: Prepoznavanje in ustavev nasilja – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Poimenovanje, odkrivanje zlorab	15	4	5	4,60	0,507
Prekinitev nasilja in zlorabe	15	4	5	4,66	0,487
Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (kako vidi svojo vlogo in vpliv na reševanje situacije)	15	3	4	3,93	0,258
Izražanje, prepoznavanje in regulacija čutenj (govori o nasilju, čustvih, prepozna svoja čustva, povezana z nasiljem)	15	3	5	4,20	0,560
Aktivnosti za spremembo situacije (lastna aktivnost pri reševanju nastale situacije, prevzem pobude za aktivnost)	15	3	5	4,06	0,703
Prepoznavanje in ustavev nasilja	15	3,4	4,8	4,29	0,503

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

C6: Zadovoljstvo uporabnika

Zadovoljstvo s samim programom ter odnosom in delom izvajalcev so uporabnice ocenjevale na lestvici od 1 do 5 (1-sploš se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam).

Uporabnice so bile zelo zadovoljne s programom, saj bi ga priporočile prijateljem in znancem, če bi se le-ti znašli v stiski in bi potrebovali pomoč (4,92), prav tako se tudi same nameravajo po potrebi tudi v prihodnje vključevati vanj (4,28).

Prav tako so bile nadvse zadovoljne tudi z delom izvajalcev (4,85), saj so ocenile, da so z izvajalci vzpostavile korekten odnos (4,85) ter da jih je izvajalec dobro razumel (4,71).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko zadovoljstvo s programom tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,72, kar kaže na zelo visoko raven zadovoljstva.

Med spremembami, ki so jih dosegle v svetovalnem procesu, pa uporabnice navajajo predvsem boljše poznavanje in razumevanje samih sebe ter svojih čustev, boljše počutje ter večjo zmožnost soočanja s in urejanja problemov.

Preglednica 23: Zadovoljstvo s programom (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Izvajalec me je dobro razumel.	14	4	5	4,71	0,468
Z izvajalcem sva vzpostavila korekten odnos.	14	4	5	4,85	0,363
Zadovoljna sem z delom izvajalca.	14	4	5	4,85	0,363
V program se nameravam glede na potrebe vključevati tudi v prihodnje.	14	3	5	4,28	0,611
Program bi priporočila prijateljem in znancem, če bi se znašli v stiski in bi potrebovali pomoč.	14	4	5	4,92	0,267
Zadovoljstvo s programom	14	3,8	5	4,72	0,414

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 7: Pridobivanje socialnih spretnosti

Strokovne delavke so v dokumentaciji o uporabnicah zabeležile značilnosti na osebni ravni oz. spremembo le-teh ob vstopu ter ob evalvaciji oz. izstopu. Izbrane osebne značilnosti uporabnic so ocenjevale na lestvici od 1 do 5 (1 – nezadostno, 2 – zadostno, 3 – dobro, 4 – prav dobro, 5 – odlično).

Po vstopu v program je do statistično značilnega izboljšanja prišlo pri zmožnosti preživljanja čustvenih kriz (dvig ocene iz 1,86 ob vstopu na 3,92 ob izstopu), pri asertivnosti uporabnic (dvig ocene iz 2,46 ob vstopu na 3,80 ob izstopu) ter pri ravnanju z otroki (dvig ocene iz 2,41 ob vstopu na 3,72 ob izstopu). Ostale tri postavke so med vključenostjo v program ostale na podobni ravni; sodelovanje v programu je bilo ocenjeno s povprečno oceno 4,46, solidarnost in toleranca pa s povprečno oceno 4,26.

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko značilnosti na osebni ravni tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke se je zvišala iz 3,25 ob vstopu na 4,07 ob evalvaciji.

Preglednica 24: Osebnostne značilnosti uporabnic – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Sodeluje v programu	15	4	5	4,60	0,507	15	2	5	4,46	0,833	0,414
Solidarnost	15	3	5	4,13	0,516	15	4	5	4,26	0,457	0,157
Je tolerantna do drugih	15	2	5	4,06	0,883	15	3	5	4,26	0,703	0,083
Asertivnost (pove svoje mnenje, artikulira potrebe)	15	1	4	2,46	0,743	15	3	5	3,80	0,560	0,001 ***
Zna preživljati čustvene krize, zna regulirati svoja čustva	15	1	3	1,86	0,516	14	3	5	3,92	0,474	0,000 ***
Zna ravnati z otrokom v posebnih situacijah (npr. agresija)	12	2	3	2,41	0,514	11	3	4	3,72	0,467	0,002 ***
Značilnosti na osebni ravni	15	2,2	4,2	3,25	0,613	14	3	4,8	4,07	0,582	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 8: Aktivna vključitev in vrnitev na trg dela

V dokumentaciji za uporabnice so strokovne delavke zabeležile tudi njihov zaposlitveni status ob vstopu ter morebitne kasnejše spremembe. Večina uporabnic je bila ob vstopu v program brezposelnih (šest oseb oz. 40,0 %), dobra četrtina (štiri osebe oz. 26,7 %) pa je bilo zaposlenih. Med vključenostjo vključenosti v program sta dve brezposelni uporabnici našli novo zaposlitev.

Preglednica 25: Zaposlitveni status (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Zaposlena	4	26,7
Opravlja priložnostno plačano delo	0	0,0
Se šola	1	6,7
Brezposelna	6	40,0
Delovno nezmožna	0	0,0
Upokojena	1	6,7
Invalidsko upokojena	2	13,3
Opravlja neplačana gospodinjska dela, skrbi za otroke in druge osebe	0	0,0
Opravlja prostovoljno delo	0	0,0
Drugo	1	6,7
skupaj	15	100,0

Cilj 9: Boljša informiranost glede pravic ter večja suverenost pri postopkih pred različnimi organi

Uporabnice so v vprašalnikih ob vstopu in evalvaciji/izstopu na lestvici od 1 do 5 (1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – se niti ne strinjam niti strinjam, 4 – se strinjam, 5 – popolnoma se strinjam) podale oceno o tem, kako samozavestno in suvereno se počutijo pri urejanju zadev pred različnimi organi.

Pri vseh postavkah je med vključenostjo v program prišlo do statistično značilnega izboljšanja. Najbolj se je povečala zmožnost urejanja uradnih zadev (dvig ocene iz 3,04 ob vstopu na 4,21 ob izstopu) ter suverenost in samozavest uporabnic pred različnimi organi (dvig ocene iz 2,60 na 3,71). Sledi seznanjenost z lastnimi pravicami (dvig ocene iz 3,19 na 4,21) ter prijaznost in ustrežljivost uradnih oseb (dvig ocene iz 3,28 na 3,78).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko urejanje zadev pred različnimi organi tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke se je zvišala iz 3,02 ob vstopu na 3,97 ob evalvaciji.

Preglednica 26: Urejanje zadev pred različnimi organi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Pred različnimi organi se počutim suvereno in samozavestno.	20	1	5	2,60	0,994	14	3	4	3,71	0,468	0,003 ***
Vem, kakšne so moje pravice.	21	2	5	3,19	0,813	14	3	5	4,21	0,578	0,008 ***
Uradne osebe so do mene prijazne in ustrežljive.	21	1	5	3,28	1,007	14	3	5	3,78	0,578	0,052 ***
Nimam težav z urejanjem uradnih zadev.	21	1	5	3,04	1,203	14	3	5	4,21	0,578	0,013 ***
Urejanje zadev pred različnimi organi	21	1,25	5	3,02	1,004	14	3	4,75	3,97	0,550	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so v vprašalnikih ob evalvaciji/izstopu iz programa vrednotile stopnjo zadovoljstva s prejetimi informacijami o pravicah in dodatnih oblikah pomoči (tako glede seznanjenosti z informacije kot glede samih informacij), in sicer na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Ugotavljamo, da so uporabnice v povprečju zelo zadovoljne s svojo seznanjenostjo tako s pravicami zunaj programa (povprečna ocena: 4,50) kot z drugimi vrstami pomoči (povprečna ocena: 4,57).

Iz obravnavanih dveh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami in drugimi oblikami pomoči, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,53.

Preglednica 27: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami izven programa – stopnja seznanjenosti	14	3	5	4,50	0,650
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – stopnja seznanjenosti	14	3	5	4,57	0,646
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – stopnja seznanjenosti	14	3	5	4,53	0,648

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile zadovoljne tudi s samo vsebino prejetih informacij, saj so povprečne ocene zadovoljstva z informacijami znašale 4,00 (pravice izven programa) oz. 3,92 (druge vrste pomoči).

Iz obravnavanih dveh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 3,96.

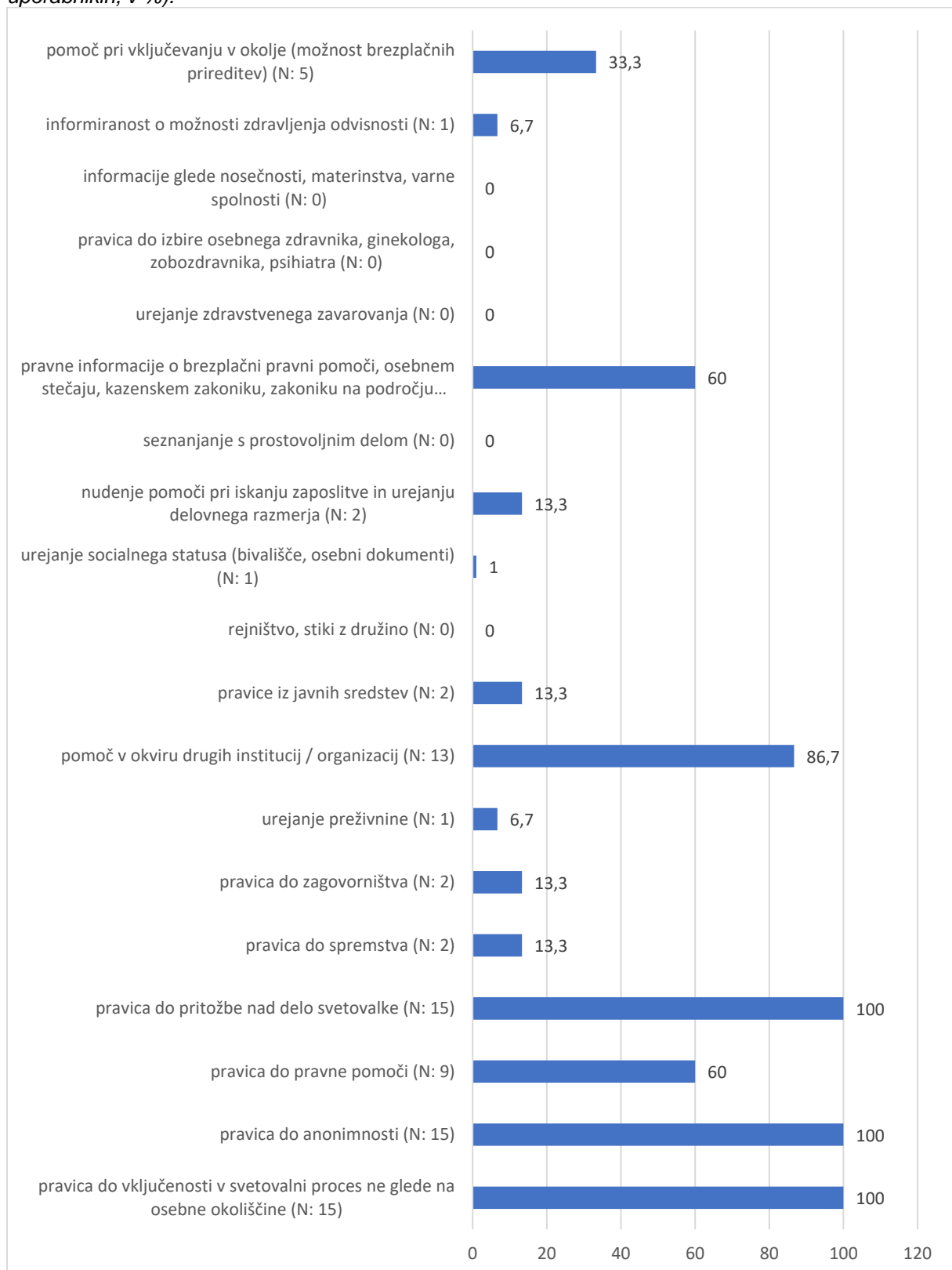
Preglednica 28: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	14	4	4	4,00	0,000
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	14	3	4	3,92	0,267
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	14	3,5	4	3,96	0,133

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Svetovalke so v dokumentaciji za uporabnice označile, s katerimi pravicami, zakonodajo in drugimi organizacijami, ki jim še lahko pomagajo, so seznanile uporabnice. Prav vse uporabnice (15 oseb oz. 100 %) so bile seznanjene s pravico do vključenosti v svetovalni proces ne glede na osebne okoliščine, s pravico do anonimnosti ter s pravico do pritožbe nad delom svetovalke.

Slika 6: Seznanjanje uporabnic s pravicami, zakonodajo in drugimi organizacijami (dokumentacija o uporabnikih, v %).



Legenda: N = število enot analize

Nazadnje so strokovne delavke na lestvici od 1 do 5 (1 – nezadostno, 2 – zadostno, 3 – dobro, 4 – prav dobro, 5 – odlično) ocenile tudi informiranost in znanje uporabnic ob vstopu, evalvaciji in izstopu.

Med vključenostjo v program se je informiranost in znanje za ravnanje uporabnic statistično značilno izboljšalo – dvig povprečne ocene iz 2,91 ob vstopu na 3,71 ob evalvaciji ter 3,92 ob izstopu.

Preglednica 29: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika – vstop	12	2	4	2,91	0,668	/
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika – evalvacija	14	2	5	3,71	0,825	0,004 ***
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika – izstop	13	1	5	3,92	1,037	0,039 **

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

4 UČINKOVITOST PROGRAMA

Doseganje učinkovitosti programa merimo preko podatkov iz:

- Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila in
- Končnega poročila o izvajanju socialnovarstvenega programa v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Učinkovitost programa ocenjujemo na podlagi naslednjih dimenzij: primernost sredstev glede na število uporabnikov; primernost razmerja opravljenega dela neposredno z uporabniki in ostalega opravljenega dela. Podajamo številčne ocene.

Preglednica 30: Učinkovitost rabe programskih virov

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost sredstev glede na število uporabnikov	118,95	5
odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99)*, specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699)	54,02	3

Opomba:

*V oklepajih navajamo standardizirane sklope šifer iz baze opravljenih postopkov.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot zelo ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 119 EUR na uporabnika.

Odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99), specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699): delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša dobro polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

5 OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA

Oceno tveganja za izvedbo programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Analizo tveganja za izvedbo programa podajamo v več točkah: tveganja z vidika financiranja programa, z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa, z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike, z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa in drugih dejavnikov tveganja. Za nekatere dimenzije podajamo opisne ocene, za večino pa številčne.

5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa

Preglednica 31: *Financiranje programa*

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost letnih sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas	31.000,72	6
delež sofinanciranja MDDSZ glede na vse prihodke	80,00	0

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 31.000,72 EUR.

Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobre tri četrtine. To ocenjujemo kot popolnoma neustrezno.

Ustreznost velikosti proračuna za namen programa: finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa

Preglednica 32: *Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki*

Kriterij	Količnik/delež	Ocena
razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih	23,92	6
formalna usposobljenost kadrov (delež zaposlenih s strokovnim izpitom)	100 %	6
povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih (aritmetična sredina)	8	6
ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ (skladnost s pogodbo)	100 %	6

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju 24 uporabnikov na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev.

Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot popolnoma ustrezno, saj imajo vsi zaposleni opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva.

Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu osmo stopnjo izobrazbe.

Ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ: Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike

Primerjava ciljne in vključene populacije: ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata.

Izvajalci programa pa opažajo, da veliko žrtev nasilja išče pomoč za svoje otroke, ki so prav tako žrtve nasilja (imajo čustvene stiske, vedenjske težave kot posledico doživljanja nasilja, ločitve staršev ...). V okolici je težko najti pomoč za otroke. V preteklih letih so imeli v organizaciji, ki izvaja program, sofinanciran program za otroke preko MDDSZ (Direktorat za družino), kjer pa po nekaj letih niso več razpisali programa za otroke. Starši morajo dolgo čakati pomoč za otroke, nekateri pa si je tudi ne morejo privoščiti.

Ustreznost programa za vključeno populacijo: program nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov

Preglednica 33: Postopki

Kriterij	Ocena
kakovost strukture postopkov	6

Kakovost strukture postopkov: poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni.

Ustreznost postopkov glede na zastavljene cilje: postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

5.6 Ocena tveganja - ostalo

Obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali: v obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nobenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Administrativne in organizacijske ovire:

Izvajalci programa omenjajo, da morajo vsak mesec na MDSSZ poročati o številu kontinuiranih in občasni uporabnikov. Ob vstopu, vključitvi uporabnika v program je včasih težko opredeliti, kateri uporabniki bodo občasni in kateri kontinuirani. Obravnava kontinuiranih in občasni je enaka, razlikuje se samo v številu srečanj, intenziteti obravnave. Na začetku so seznanjeni s potekom programa, nekateri povedo, da bodo občasno prihajali, drugi kontinuirano, vendar se to tekom obravnave lahko spremeni (npr. nekateri kontinuirano in redno prihajajo, zaključijo pri enajstem srečanju, nekateri prihajajo občasno, dlje časa, tako da potem postanejo kontinuirani).

6 TRAJNOST PROGRAMA

Oceno trajnosti programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Trajnost programa ocenjujemo preko deležev povratnikov iz istega ali drugih programov ter razlogov za povratništvo in števila let delovanja programa. Posamezne dimenzije ocenjujemo opisno. Oceno trajnosti programa pa podajamo tudi na podlagi dejavnikov dostopnosti programa.

Delež povratnikov in razlogi: uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev 6,41 %. Nekateri so prekinili obiskovanje programa zaradi epidemioloških ukrepov, bolezn in nadaljevali, ko so se ukrepi sprostili, srečanja preko Zoom aplikacije so odklonili zaradi pomanjkanja zasebnosti. Zaradi novih spoznanj, uvidov, ki so nastali kot posledica vključitve v program so nekateri po določenem času želeli nadaljevati in naprej delati na sebi (npr. utrditi nove vzorce komunikacije, postavljanja mej ...).

Delež uporabnikov iz drugih programov in razlogi: skupen delež je 35,9 %, in sicer 10,26 % - prihajajo iz drugih SVP (področje nasilja – VH, MD, svetovalnica za žrtve nasilja, razlog: bolj poglobljena, celostna obravnava) ter 25,64 % - prihajajo iz preostalih programov (največji delež CSD, KC, medicina; razlog: psihosocialna pomoč žrtvam nasilja, poglobljena, intenzivna obravnava).

Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP: skupen delež je 7,78 %, in sicer 3,84 % - obiskujejo druge SVP (področje nasilja MD, svetovalnica za žrtve nasilja). 3,94 % - obiskujejo preostale programe (KC, skupina za žrtve nasilja v okviru CSD, razlog: celostna obravnava ...).

Število let delovanja programa: program deluje od januarja 2016, torej približno sedem let.

Preglednica 34: Dostopnost programa za uporabnike

Kriterij	Ocena
čakalna doba	6
arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim	5
dostopnost informacij o programu na spletu	6

Čakalna doba – podatek izvajalcev

Število dni čakanja do prvega informiranja je maksimalno en dan, število dni od prvega stika do ostalih storitev pa do maksimalno pet dni. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Urnik dela

Urnik dela: od 8.00 do 14. ure, po dogovoru s strokovno delavko tudi v popoldanskem času. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim

Arhitektonskih ovir zunaj ni, imajo klančino za invalide. Prostorji so v pritličju. Nimajo WC prilagojenega invalidom; z invalidskim vozičkom je oteženo priti do WC. Potrebna je pomoč druge osebe. V letu sta eno do dve povpraševanji oseb z ovirami (Imeli so eno uporabnico na invalidskem vozičku, ji tudi pomagali do WC; zaradi ovire v programu jo niso zavrnil). To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Dostopnost javnega prevoza

Enota je dostopna z vidika javnega prevoza. So v centru mesta, do avtobusne postaje mestnega prometa Maribor je 125 m. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Vidnost, označenost prostorov programa

Na zunanji strani stavbe (Strossmayerjeva 17) je usmerjevalna tabla, ob vhodu (dvorišče Strossmayerjeve 17), je označba na objektu. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Dostopnost informacij o programu na spletu

Na spletni strani programa oz. zavihku društva je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

7 UGOTOVITVE IN PREDLOGI

a) Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Cilji programa so ustrezno definirani, izjema je cilj pomoč in podpora uporabnikom/cam v postopkih za zaščito žrtve, ki je formuliran bolj kot postopek. Sicer so cilji ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

Predlog

Izvajalcem programa predlagamo, da namesto procesnega cilja oz. postopka pomoč in podpora uporabnikom/cam v postopkih za zaščito žrtve, ohranijo izvorno dikcijo ekvivalentnega cilja: boljša informiranost glede pravic/večja suverenost pri postopkih pred različnimi organi

b) Uspešnost in učinkovitost programa

Program je popolnoma uspešno (ocenjeno z oceno 6 na lestvici od 0 do 6) dosegal cilj svetovalnic s področja preprečevanja nasilja: zadovoljstvo uporabnika (ocena programa); zelo uspešno (ocenjeno z oceno 5) je dosegal cilje izboljšanje samopodobe, zmanjšanje fizičnih in psihičnih simptomov, ki so posledica nasilja, prekinitev in umik iz nasilnega odnosa, prepoznanje nasilja, boljša informiranost glede pravic/večja suverenost pri postopkih pred različnimi organi; uspešno (ocenjeno z oceno 4) je dosegal cilja: okrepitev starševske vloge pri uporabnikih, ki so tudi starši /vzpostavitev varnega okolja za uporabnika in njegove otroke, pridobivanje socialnih spretnosti ter srednje uspešno (ocenjeno z oceno 3) cilj povečanje socialne vključenosti in krepitev socialne mreže uporabnika. Cilj aktivna vključitev in vrnitev na trg dela za ocenjevanje programa ni relevanten.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot zelo ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 119 EUR na uporabnika. Delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša dobro polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

c) Ocena tveganja za izvedbo programa

Financiranje programa

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 31.000,72 EUR. Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobre tri četrtine. To ocenjujemo kot popolnoma neustrezno. ocenjujemo kot popolnoma neustrezno. Finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

Predlog

Izvajalcem programa glede na visok delež sredstev pridobljenih od MDSSZ, predlagamo, da poskušajo najti še kakšne alternativne vire financiranja, da obstoj programa iz tega naslova ne bo ogrožen. Morda bi bilo možno preko več promocije programa priti do dodatnih donacij.

Primernost kadrov

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju 24 uporabnikov na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev. Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot popolnoma ustrezno, saj imajo vsi zaposleni opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva. Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu osmo stopnjo izobrazbe. Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

Ustreznosti programa za uporabnike

Ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata, program tudi nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

Izvajalci programa pa opažajo, da veliko žrtev nasilja išče pomoč za svoje otroke, ki so prav tako žrtve nasilja (imajo čustvene stiske, vedenjske težave kot posledico doživljanja nasilja, ločitve staršev ...). V okolici je težko najti pomoč za otroke. V preteklih letih so imeli v organizaciji, ki izvaja program, sofinanciran program za otroke preko MDDSZ (Direktorat za družino), kjer pa po nekaj letih niso več razpisali programa za otroke. Starši morajo dolgo čakati na pomoč za otroke, nekateri pa si je tudi ne morejo privoščiti.

Predlog

Zaradi pomanjkanje programov, financerju (MDDSZ) predlagamo razvoj in zagotovitev (z ustreznimi prilagojenimi razpisi) vrste psihosocialnih programov namenjenih torkom in mladostnikom.

Ustreznost prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

Beleženje in izvajanje ustreznih postopkov

Poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni. Postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

Ostala tveganja

V obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nobenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Izvajalci programa omenjajo, da morajo vsak mesec na MDSSZ poročati o številu kontinuiranih in občasnih uporabnikov. Ob vstopu, vključitvi uporabnika v program je včasih težko opredeliti, kateri uporabniki bodo občasni in kateri kontinuirani. Obravnava kontinuiranih in občasnih je enaka, razlikuje se samo v številu srečanj, intenziteti obravnave. Na začetku so seznanjeni s potekom programa, nekateri povedo, da bodo občasno prihajali, drugi kontinuirano, vendar se to tekom obravnave lahko spremeni (npr. nekateri kontinuirano in redno prihajajo, zaključijo pri enajstem srečanju, nekateri prihajajo občasno, dlje časa, tako da potem postanejo kontinuirani).

Predlog

Financerju (MDDSZ) predlagamo opustitev mesečnih poročil, menimo, da zadostujejo polletna in letna poročila o delu, ki vsebujejo podatke o uporabnikih. V ta namen smo na IRSSV že pred leti izoblikovali ustrezna poenostavljena poročila v spletni aplikaciji Evapro®, ki enostavno izračunajo število kontinuiranih uporabnikov brez dodajanja posebnih statusov uporabnikov (kontinuirani, občasni).

d) Kriterij trajnosti

Kroženje uporabnikov

Uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev 6,41 %. Nekateri so prekinili obiskovanje programa zaradi epidemioloških ukrepov, bolezni in nadaljevali, ko so se ukrepi sprostili, srečanja preko Zoom aplikacije so odklonili zaradi pomanjkanja zasebnosti. Zaradi novih spoznanj, uvidov, ki so nastali kot posledica vključitve v program so nekateri po določenem času želeli nadaljevati in naprej delati na sebi.

Skupen delež uporabnikov iz drugih programov je dobro tretjino in sicer 10,26 % je prihajajo iz drugih SVP (področje nasilja – VH, MD, svetovalnica za žrtve nasilja, razlog: bolj poglobljena, celostna obravnava), 25,64 % pa je prihajajo iz preostalih programov (največji delež CSD, KC, medicina; razlog: psihosocialna pomoč žrtvam nasilja, poglobljena, intenzivna obravnava). Skupen delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP je 7,78 %, in sicer jih je 3,84 % obiskovalo druge SVP (področje nasilja MD, svetovalnica za žrtve nasilja) in 3,94 % preostale programe (KC, skupina za žrtve nasilja v okviru CSD, razlog: celostna obravnava ...).

Program deluje od januarja 2016, torej približno sedem let.

Dostopnost programa za uporabnike

Število dni čakanja do prvega informiranja je maksimalno en dan, število dni od prvega stika do ostalih storitev pa do maksimalno pet dni. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Urnik dela poteka vsak delovnik od 8.00 do 14. ure, po dogovoru s strokovno delavko tudi v popoldanskem času. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Arhitektonskih ovir zunaj ni, imajo klančino za invalide. Prostori so v pritličju. Nimajo WC prilagojenega invalidom, potrebna je pomoč druge osebe. V letu sta eno do dve povpraševanji oseb z ovirami (Imeli so eno uporabnico na invalidskem vozičku, ji tudi pomagali do WC; zaradi ovire v programu jo niso zavrnil). To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Enota je dostopna z vidika javnega prevoza. So v centru mesta, do avtobusne postaje mestnega prometa je 125 m. Na zunanji strani stavbe je usmerjevalna tabla, ob vhodu na dvorišču je označba na objektu. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Na spletni strani programa oz. zavihku društva je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

e) Intenziteta in kakovost sodelovanja z drugimi povezanimi akterji s področja preprečevanja nasilja

Zelo dobro sodelujejo z drugimi SVP, zdravstvenim domom, psihiatrijo. V program napotujejo uporabnike, žrtve nasilja, ki rabijo pomoč, sodelujejo pri strokovnem delu za uporabnika, se udeležujejo multidisciplinarnih timov; tako je pomoč uporabnikom celostna.

8 VIRI IN LITERATURA

- Izpolnjena Končna poročila o izvajanju programa socialnega varstva v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za C programe – splošni obrazec.
- Prejeto gradivo izvajalcev JSVP: vprašalniki, nabori ciljev, zbirniki, dokumentacije, intervjuji, odgovori preko e-pošte in video konferenc.
- Spletna stran obravnavanega izvajalca SVP.